

Şükür zekâtıtan geçer

“Zekât şükür sayılır mı?”

Mülk Allah'ındır. İnsana emaneten verilen mülk ve servet çok kısa bir süre içinde tekrar geri alınmakta; bu süre zarfında insanoğlu, elindeki mülke karşı tutumu, mesafesi, tasarrufu, hayırda sarfı, insanlara yardım etmesi, Allah yolunda harcaması... vs. gibi hususlarda imtihan edilmektedir. Öyleyse, ne çok mülk insanı şımartmalı; ne de az mülk insanı isyana sürüklemelidir. Her zaman ve her yerde fazla malın âfetinden de, yoksulluğun çaresizliğinden de Allah'a sığınmalıyız. İkisi de musibettir.

Çok mal istenmez mi? Hiç şüphesiz, Allah'tan her hayırlı şey istenir. Yeter ki verenin Allah Teâlâ olduğu bilinsin.

Fakat dünyalar dolusu malımız da olsa, biz fakiriz; Cenâb-ı Allah ise zengindir. Cenâb-ı Allah'ın bize zenginlik vermesini, sadece ama sadece bir imtihan olarak değerlendirmeli; aslında bizim fakir olduğumuzu, lütfedip bize verenin Allah Teâlâ'dan başkasının olmadığını asla ve asla aklımızdan çıkarmamalı; şaşıp yanılıp, “Bunu ben kazandım!” küstahlığına girmemeliyiz. Nice Karunların gelip geçtiğini, hiçbirisine dünya malının fayda vermediğini; kendileri mallarının sadece günahını alıp götürürlerken, o delisi oldukları servetlerinin yeryüzünde yığılıp kaldığını unutabilir miyiz? Bütün malların hakikî vârisinin Allah Teâlâ olduğunu unutabilir miyiz? Cenâb-ı Allah'ın bize mal vermekle, aslında Cennet'i vermeye tâlip olduğunu bildirmek istediğini; çünkü canımız ve mallarımız karşılığında bize Cennet'i vaad ettiğini¹; bu malların Cennet'in öncüsü olmaktan başka bir mânâ içermediğini unutabilir miyiz? Cennetin kokusunu taşıyan Allah vergisi malları, nefsimizin Cehennem odunları hâline çevirme teşebbüsü karşısında seyirci kalabilir miyiz? Fani malımızın beka bulması için “zekât” gibi bir yol çizen Kur'ân'a kulağımızı ve gönlümüzü tıkayabilir miyiz?

Cenâb-ı Hak mülkü dilediğine veren, dilediğinden de çekip alandır.² Mallarımız yardımlaşma, hayırda sarf etme, enaniyetimizi yenme ve Allah için harcayabilme gibi hayırlı amellerimiz ile âdeta Cennet meyvesine dönüşebilecek kabiliyettedir. Zekât bereket kaynağımızdır, Allah'a şükürümüzün ölçüsüdür, sonsuz bir zenginlik ve servet yurdu olan Cennet talebimizin vesilesidir, duâsıdır, niyazıdır. Zekât malın en makbul şükrüdür. Zekât, mutlak zengin olan, Müstağnî-i Alelîtlak olan, Ganiyy-i Muğnî olan Cenâb-ı Hakk'ın bize daha çok vermesini “isteme” vesilemizdir. Allah'ın verdiğini

elimizde tutarak, toplayıp sayarak, Allah'tan mal ve servet, mülk ve zenginlik isteyemeyiz. Hiç olmazsa kırkta birini lâıyk olan yerlere vermeliyiz ki, Üstad Bedüzzaman Hazretlerinin ifadesiyle, Cenâb-ı Hak dilerse, en az bire on sevap ve bereketle, malımıza en azından dörtte bir ilâve yapsın, kazancımızı artırsın, malımıza bereket lütfetsin, hayırlı servet ve zenginlik versin.³

İslâmiyet, sosyal hayatın dengelerini zekâtla muhafaza etmek istiyor. Toplum içinde gizli veya açık, akşam sofrasında bir lokma ekmeğe muhtaç olanlar bulunabileceği gibi; hayırlı bir hizmet için cüssesini aşacak ölçüde borca girmiş, hatta borç batağında çaresiz kalmış borçlular da bulunabilir. Okumak isteyen, ama maddî durumu kifayet etmeyen talebeler bulunabileceği gibi; İslâma hizmet etmek isteyen, ilâ-yı kelimetullâh ve manevî cihad yoluna kendisini adanmış; hayâsızlık, bilinçsizlik, adavet ve cehalete karşı ilimle, imanla, irfanla ve ahlâkı tebliğle savaş açmış, ama yeterli kitap, araç-gereç, malzeme, donanım, barınak... vs. muhtelif hizmet aracı temini açısından maddeten kifayetsiz durumda bulunan ehl-i himmet ve ehl-i hizmet de bulunabilir.

Zekât mükellefi olarak çevremizi ve Müslümanları tanımakla yükümlüyüz. Mehmet Akif merhumun, “Ya param olsaydı, ya himmetim olmasaydı!” sözüyle veciz bir şekilde ifade ettiği gibi; himmet sahibi ve kendisini İslâm’a hizmet etmeye ve manevî cihada adanmış Müslümanların “Paramız olsaydı şunu şöyle yapardık! Şöyle bir hizmet bina ederdik!” sitayişlerini, serzenişlerini, umutlarını ve olumlu hayallerini zekât yükümlüsü olarak duymalıyız, işitmeliyiz; zekâtlarımızla İslâmî ve îmânî hizmetlere yardımcı olmalıyız.

Dipnotlar:

1- Tevbe Sûresi: 111

2- Âl-i İmrân Sûresi: 26

3- Mektûbât, s. 264